

**Jean Monnet
Modules**

PRAVNA ARGUMENTACIJA SEU

Izr. prof. dr. Marko Novak

Jean Monnet Module: “Argumentacija Sodišča Evropske unije kot zgled za argumentacijo slovenskih sodišč”

1. ZGODOVINSKI RAZVOJ

- Do leta 1963
 - Besedilo, kontekst, cilji pogodb
- Po letu 1963
 - „duh“, splošna shema, besedilo
 - Četudi je besedilo jasno
 - Razlaga temeljnih pogodb = ustavna razlaga

2. DANAŠNJI PRISTOP – 3 TIPI RAZLAGALNIH MERIL

1. Semiotična ali lingvistična merila
 2. Sistemska ali kontekstualna merila
 3. Teleološka, funkcionalna ali posledična merila
- Prednost sistemsko-funkcionalni in sistemsko-dinamični razlagi
 - Velik pomen načel koherence in doslednosti

I. SEMIOTIČNA ALI JEZIKOVNA MERILA

- Semantične značilnosti
- Sintaktične značilnosti
- Primeri različnih jezikovnih verzij
 - Doktrina *acte clair*

ZNAČILNOSTI UPORABE

- Različne jezikovne verzije pogodb (običajni pomen)
 - Omejen pomen dobesedne razlage
 - Problem različnih jezikovnih verzij rešiti s *cilji* določbe + njenim *mestom v sistemu* (jezikovni konflikt v prid namenske razlage)
- Tudi tehnični jezik (tarifne klasifikacije) pogosto preveriti s cilji določene določbe
- Pojme v EU pravu razlagati v skladu z njihovim pomenom v pravu EU
 - Tudi pojmi, ki so izposojeni iz držav članic, razen ko gre za izredno sklicevanje na domače pravo
 - Običajni pomeni ima prednost, razen če drugače *kontekst ali pravo EU*

- Dobesedni pomen uporabljen kot samozadržanje
 - Včasih, a ne vedno glede na naravo in položaj v *sistemu* določenega ukrepa ali okoliščin, v katerem je bil ukrep sprejet
- Problem ocene in kvalifikacije dejstev
 - Direktive – omejitve svobode gibanja le posamezna osebna aktivna ravnanja, ne pa že članstvo v neki organizaciji

II. SISTEMSKA IN KONTEKSTUALNA MERILA

- Pravno določbo je moč razumeti le, če jo uvrstimo v širši kontekst (*sedes*) – merilo ***sedes materiae***
- **Kvazi-logični sistemski argumenti**
 - Meta-načeli sistemske razlage = **doslednost** in **koherentnost**
 - **Statični vidik** prava EU

KVAZI-LOGIČNI SISTEMSKI ARGUMENTI (POGOSTO, KO GRE ZA PRAZNINO ALI ANTINOMIJO)

- *Per analogiam*
 - Če so podjetja lahko igrala pomembno vlogo v upravnih postopkih, jim je to vlogo treba priznati tudi v tistih, ki so tem bistveno podobni
- *A fortiori*
 - Če zahteva po ustanovitvi v državi članici za opravljanje storitev v njej velja za splošen primer, bo veljala tudi za bolj poseben (v zavarovalništvu zavarovalnica – so-zavarovalnica)
- *Lex specialis*
 - Npr. prednost specifičnih določb o kmetijstvu pred splošnimi določbami glede enotnega trga
- *Lex superior*
 - Norme prava EU proti normam držav članic; temeljna načela prava EU proti drugim normam prava EU
- *A contrario*
 - Ker neka pristojnost ni bila podeljena Evropskega parlamentu, sklepamo, da je nima
- *A pari*, primerjalni argument
 - Npr. primerjava lastninske pravice v različnih ustavah držav članic
- Pogosto, ko gre za praznino ali antinomijo...

- Argument razmerja med normami
 - Izjeme od temeljnih načel (iz temeljnih pogodb) je treba razlagati striktno
- Kriteriji za delitev pristojnosti med državami članicami in EU
 - Če ne obstajajo izrecna pravila prava EU, potem lahko vsaka država članica ureja delovanje pravnih poklicev na svojem ozemlju
- Teleo-sistemska
 - Nanašajo se na cilje pravne določbe, ki so izpeljani iz konteksta, ali iz ciljev skupine pravnih norm v medsebojni povezavi
 - Npr. ali gre za neposredno učinkujočo določbo, je sodišče izhajalo iz celotnega poglavja o storitvah glede na svobodo ustanovitve – cilj: odprava omejitev glede svobode nudenja storitev

III. DINAMIČNA MERILA

- Funcionalna, teleološka in merila posledic
- *Effet utile*
 - Npr. neka prepoved iz prava EU bi izgubil svoj *koristni učinek*, če bi bil odvisen od nacionalnih izvršitvenih ukrepov
- Teleološka merila
 - Cilji - direktive
- Merila posledic
 - Posledice kot reperkusije
 - Če bi dovolili uveljavljane povračil pred veljavnostjo sodbe, bi to lahko povzročilo negativne finančne posledice za veliko držav članic
 - Posledice kot sodniške implikacije
 - Omejevanje jamstev zoper kršitve določenih določb (v zvezi s tožbami držav članic zoper druge države članice ali Komisije zaradi neizpolnjenih obveznosti po pogodbah) bi ukinilo pravno varstvo pravic državljanov držav članic
- Uravnoteževanje načel
 - *Balancing*: splošna načela prostega pretoka blaga med državami članicami v. nasprotna načela, ki uvajajo restrikcije glede teh svoboščin
- Argumenti *policy*

